LEONARDI GINII CORTONENSIS IN FUNERE SERENISSIMI COSMI MEDICIS MAGNI...

Leonardo Gini

Digitized by Google

SERENISSIMO FRANCISCO MEDICI MAGNO ETRVRIAE Duci ſecundo.

Leonardus Ginius Cortonenſis S. P. D.

QVVM Sereniſſime Dux triſtis acerbuſque nuncius de Sereniſſimi Patris tui morte allatus eſſet, dolui equidem, vt debui; ac dolori etiã indulgere coactus ſum. Scripſi igitur orationem, & eo quidem argumento, quo plures alios ſcripturos eſſe non dubitabam. Non tamen eo animo, quòd ſummos illos viros æquare dicendo aut conſiderem, aut ſtuderē, ſed vt officio meo aliqua ſaltem parte ſatisfacerem; & dolorem meum neſcio an lenirem, vel augerem potius, & aliquam lugendo oblectationem caperem. Accedebat, quòd vt me amici quidam mei, viriq. doctiſsimi, & prudentiſsimi admonebant, fieri poſſe videbatur, vt Senis & funus fieret, & oratio aliqua publice haberetur; quod ſi accidiſſet, munus, cui præpoſitus ſum, id a me potiſsimum exigebat. Conſcriptam igitur oratiunculam compreſſam apud me domi habebam, nec patiebar emanare. Interea honeſtiſsimum, ac perluctuoſum funus Florentiæ ductum eſt, doctiſsimorumq. virorum orationes editæ ſunt. Quod quum viderem, veritus ſum, ne officio meo defuiſſe exiſtimarer; & beneficiorum immemor, ingratusq. haberer, niſi, quod præſtitiſſe alios videbam, ipſe quoque dolorem, animumque meum quoquomodo indicarē. Quare, quum neque cum ſuperioribus certare videri vellem, quibus primas ſemper conceſſerim, neque omnino ſilendum, immo aliquem animi mei teſtem dandum eſſe cenſerem; mediam quandam rationem ſequutus ſum. Itaque meas haſce lacrymas, meum hoc doloris, angoriſq. teſtimonium deſcripſi, & apud te vnum deponere, ac tibi vni commendatum eſſe volui; cui iam pridem me ip-

ſum,meaq. omnia addixi & dicaui. Quod ſi propter inanem ſuneris expectationem ſerius factum eſt, quàm decuiſſet; ne quæſo propterea contemnas. Meminiſſe enim potes, non minus habere ſuauitatis fructus illos, qui citius, quam qui ſerius maturuerint. Immo collectos, diutiuſq. aſſeruatos tempeſtiuis ipſis accidere aliquando iucundiores. Quamquã non ita ſum demens, vt eiuſmodi fore meos confidam; cæterum, vt fideles penus diſpenſatores facere ſolent; eos qualesquales ſint, tamquam ex penu tuo depromptos, ſimulatq. promere licuit, tibi appoſui. Qua in re fidem, animumq. laudare ſaltem debes, quem tibi vnum præcipue cognitũ eſſe vehementer cupio, idq. vnũ enitar ſemper pro viribus, atque contendam: neque vmquam ex me quicquam prodibit, quod tamquam tuum non extet (niſi te aliter ſentire intellexero) Sereniſſimo nomine tuo decoratum: Hæc interim hylare, vt ſoles omnia, benigneq. excipias, iiſque tuo arbitratu vtaris, & vel penitus, vt merentur, ſuppreſſa conſcindas: vel ſi animum meum teſtatum notumq. eſſe omnibus æquum iudicas, edi ea, & vulgari patiaris. Deus Opt. Max. tibi imperium fortunet, optatiſq. tuis omnibus reſpondeat.

LEONARDI GINII CORTONENSIS

IN FVNERE SERENISS. COSMI MEDICIS Magni Etruriæ Ducis

Funebris laudatio ad Senenſes.

MAGNAM, Diram, longeq. aliã, quàm voluiſſem, uideo mihi Senenſes neceſsitatẽ dicẽdi eſſe impoſitam. Pietas ſuadet, officium poſtulat, erũpit dolor, & occultari nullo modo patitur. O Fatum iniquum, & inexorabile; te ego non malum eſſe dicam? Vbi nam quæſo ij ſunt, qui mortem non modo non malum, ſed bonum eſſe vel maximum contendunt? Equidem quamdiu veſtrum omnium vultum palloremq. contemplor; quam diu lacrymas aſpicio quamdiu non modo huius vrbis, ſed Tuſciæ vniuerſæ immo Italiæ fletum, mœrorem, gemitũq. exaudio, numquam patiar mihi perſuaderi vos boni, aut commodi alicuius opinione in eiuſmodi eiulatum ac fletum fuiſſe adductos. Non bonis angi, ſed malis atque incommodis homines conſueuerunt. Quod ſi quis fieri vetet, durus nimis, ac pene ferreus dici poteſt, quiq. a communi hominum ſenſu, & ſententia penitus abhoreat. Nam ſi eorum, quos diligebamus, atque obſeruabamus commodis dolere non debemus; num propterea noſtra lugere nobis damna non licebit? Siquidem non id eſt felicitatem iis inuidere, ſed hominem ſe eſſe oſtendere, ac naturæ hominis aliquid concedere.

re. Scimus quàm commodiſsime cum Sereniſsimo Duce noſtro eſſe actum; ipſumq. ad Deum Opt. Max. in beatorum patriam non dubitamus euolaſſe. Quid igitur? ſi optimum Principem, vel parentem potius amittere funeſtum eſt, atq. luctuoſum, non lugebit Etruria, quæ Principem ſapientiſsimum, & parentem chariſsimum amiſit? Si ſplendore ac luminibus orbari graue eſt, & calamitoſum, non angetur Italia, quę MAGNO COSMO MEDICE extincto præcipuo ſplendore, ac lumine eſt orbata? Immo ſi rem diligentius cõſideremus, videbimus profecto, non eſſe vllum apud Chriſtianos locum, qui magnam COSMI MEDICIS morte nõ fecerit iacturam. Nemo enim umquam inuentus eſt, qui, rebus ſuis poſtulantibus, potentiſsimi huius, liberaliſsimi, ac prudentiſsimi Principis opem, aut conſilium deſiderarit. Nõ igitur eius mortem deplorabimus? æquo animo ipſum nobis ereptum fuiſſe patiemur? Nos, quos hoc præcipue malum tangit, prudentiſsimo, ac certiſsimo Duce, iuſtiſsimo Principe, humaniſsimo Parente amiſſo, nos inquam ornamentis, præſidiiſque omnibus ſpoliati non dolebimus? non angemur? non cruciabimur? non mœrore, ac lacrymis conficiemur? O me miſerum, O me infelicem. Ergo hæc vox, quæ qualiſcumq. eſt, liberaliſsimi huius Principis benignitate alta, & aucta eſt, quæq. paucis ante annis pro amplificata eius dignitate in gratulationibus habendis fuit occupata, ad eiuſdem laudes factaq. in acerbiſsimo, ac Etruriæ pene vniuerſæ publico funere ſummo cum ploratu, & mœrore attingenda, fuit miſerabiliter reſeruata? Hæc vox, quæ tunc commune conceptum animis gaudium tanta cum alacritate promere conata eſt, nunc dolorem animiq. cruciatum dolens atque inuita dicendo refricare cogetur, ac retractando augere? Ergo prudentiſsimi, iuſtiſsimi, atque inuictiſsimi Ducis noſtri defuncti laudes aggrediemur? quem viuum pro dignitate nemo vmquam ſatis ſe laudaturum ſperare auſus eſſet? Faciendum tamen; & poſtremum hoc, qualecumq. ſit, vt muneri noſtro aliquid ſatisfaciamus, Duci noſtro pro uiribus perſoluendum. At quantum quæſo hoc eſt? quam magnũ?

quàm

quàm difficile? Sereniſsimus Cos. Med. Magnus Etruriȩ Dux deflendus, ac laudandus eſt. Hic modum potius, quàm copiam quærendam eſſe omnes vident. Etenim ſi, quæ dici poſſent, omnia vellem explicare; ante nos dies deficeret, quã dicendi finem facere poſſemus. At ſi orationi velim moderari, illud in oratione moderanda obiicitur difficilimum, ꝙ eius geſta, virtuteſq. omnes tãtȩ ſunt, vt quancumq. omiſerim, maiorem videri poſsim omiſiſſe; ꝙq; non ſatis eſt, ſi mihi vni, ſi vobis omnibus, ſi Tuſciæ, atque Italiæ ſatisfaciã; immo Chriſtianis omnibus, immo vniuerſo orbi eſſet ſatisfaciendum. Eſſet inquam conſentaneum, vt mortalȩs omnes intelligerent, me non temere omnino rem tantam eſſe aggreſſum; vireſq. meas ad tantum munus aliqua ſaltem ex parte ſuſtinendum eſſe idoneas. Quis eſt enim tam deſertus & anguſtus locus, quis in orbe vniuerſo angulus, quo non Medicum familiæ fama celebris peruaſerit? quo non Medicum familiȩ nomen non modo Magnificum, atque Illuſtre, ſed etiam Illuſtriſsimum, excellentiſsimum, Sereniſsimum, Maxime Reuerendum, Sanctiſsimumq. peruenerit. Videtis quot, quantaq. ſint, quæ in præſentia homines expectent, quæ audire magnopere concupiſcant; quæ præſtari a nobis debere arbitrentur. Atqui equidem non faciam, vt me parua ac pene diſſoluta rate tam vaſto, tam profundo, immenſoq. mari audeam committere. Patientur viri in omni vitæ genere excellentes; non ægre ferent reliqui Duces; Permittet Regia Maieſtas; Non negabunt Cardinales; Concedent Pontifices, vt maximis clariſsimiſq. eorum geſtis omiſsis, in vnius Magni Cosmi aliquot virtutibus ſaltem attingendis, eiuſq. interitu deplorando exercear. Non enim eſt mihi in præſentia propoſitum vt vel de aliis maioribus, vel de ipſo etiam patre, de ipſo Maximo Magni Ducis noſtri patre, de ipſo Ioanne Medice, qui & animi, & corporis robore, & rei militaris, ac bellicæ virtutis gloria tantum præſtitit, vt eum iniquo Italiæ libertati fato periiſſe mœſta ſemper clamet, ac vociferetur Italia; vel de florentiſsima eius patria verba faciam. Satis ſuperq. vnus eſt Cosmvs. Quem quidem non

me ſugit huiuſmodi rē parum, immo nihil potius delectari. Lacrymas enim qui felicitate vera fruitur, non poſtulat, quique viuens laude dignus eſſe, quàm laudari maluit, laudationes mortuus non deſiderat. Verum tamen, quoniam neque nobis ipſis, neque aliorum deſiderio ſatiſfacere poſſumus, ſi tot tantaſque virtutes taciti prętereamus, petemus ab omnibus, vt libenti animo quod poſſumus accipiant; neque maiora viribus noſtris a nobis flagitent. Ac ſi qui forte ſint, qui non ſatis hoc eſſe magnum, quod profitemur, exiſtimēt, expendant, obſecro, & laudandi cauſas et plorandi; virtutes tanti viri, ac geſta contemplentur, ac demum eos reſpiciant, qui eius virtutibus ac geſtis conſeruatos ſeſe, vel certe adiutos aperte, atque ingenue confitentur. Tantum certe hoc eſſe intelligent, quantum, non dicam ornari, ſed vix vllius oratione poſsit explicari. Si a Florentinis, ſi a vobis Senenſes ploratus veſtri cauſſa requiratur, reſpondebitis profecto; vos ab hoc Sapientiſsimo Duce non a ſimulata, & nomine tantum adumbrata libertate, ſed a ſeditione, ſed a mutua ciuium veſtrorum cęde ac tyrannide fuiſſe liberatos: Quod ipſum aſsiduo cum gemitu, & luctu cuncta etiam teſtabitur Etruria. Addet mœrens, ac lugens Italia, Duce hoc omnia, quæ in ipſa ardebant bella fuiſſe reſtincta. Iam Gallia, Pannonia, Germania, Melita, illæ quidem legionum, hęc vero claſſis Sereniſsimi COSMI virtutem, robur, atque auxilium tū maximum, tum utiliſsimum ſenſiſſe non ſine lacrymis teſtificabitur. Hic nonne altius impreſſa liberalitatis, iuſtitiæ, pietatis veſtigia vndique apparent? Quando igitur hæ vrbes, populi, nationeſq. omnes hunc pro dignitate laudatum, & pro meritis, deploratum maxime uolunt, horum ego omniū uotis reſpōdere unus potero? Iam uero ſi Turcas, ſi perduelles Lucerianos, & Vgonianos, ſi Afros quid de hoc uiro ſentiant interrogemus, non dubito quin reſponſuri ſint, ſe uires eius, & potentiam odiſſe, virtutes vero amare, & admirari, neque enim poſſunt, dum damna ab eo accepta memoria repetunt, non eius quoque virtutē meminiſſe, quæ in ſui amorem vel inuitos trahit. Quis iam dicat de vno COSMO dicere

ui, q. dicere non ſatis eſſe magnum? Quot umquam aut audiuimus, aut vidimus, aut legimus, quorum vita laudari debuerit vehementius, quorum interitus debuerit dolẽtius deplorari? Circumſpicite obſecro Senenſes, & virtutes omnes contẽplemini, neminem, credo, inuenietis, quem in omni earũ genere cum Duce noſtro comparare poſsitis. Erũt aliqui in periculis fortes, atq. inuicti, quos tamen impietatis nota fœdabit: Erunt aliqui pij, ac religionis colentes, qui tamen vili & abiecto eſſe animo deprehendentur. Deniq. rari admodũ ac pene nulli alius inuenietur, quin inſigni aliqua virtute honeſtatus, vitium aliquod non leue habeat ad miſtum. Iam, ſi Placet, ad Magnum COSMVM oculos, menteq. referamus. Certe hunc vnum in quouis genere virtutum eminere ipſa quoque, inquit ille, vel in vita fatebitur inuidia. Atque, vt ſimul omnia cõprehendamus, de forma, & genere, deq. iis, q̃ ipſi non fecimus, quæq. vix noſtra putanda ſunt, quæ tamen omnia vel maxima in eo fuiſſe notius eſt, quàm ut oratione debeat explicari, de iis inquam, nullum verbum faciémus, niſi quatenus aliquot ex eius uirtutibus recenſentes, ea quoque attingere coacti erimus. Quoniam vero ceſſans & ocioſa virtus non modo non laudatur, ſed ne cognoſcitur quidem: quumq. virtutum omnium, & actionum moderatrix ſit prudentia, ſi quæ a COSMO MEDICE geſta factaq. ſunt reſpiciamus, quanta in eo viro & Duce fuerit prudentia & ſapientia, & quot quantaq. eius ope omnium animi virtutum dederit documenta, non difficile intelligemus Etenim ſi ſapiẽter agere ſapientis eſt proprium, maximam vel ab ipſa pueritia & quaſi diuinitus inſitam prudentiam, & ſapiẽtiam in eo agnoſcamus neceſſe eſt. Non dicam in præſentia illud vulgo iactatum, atque omnibus auditum: Carolum Q. Imperatorem ſapientiſsimum Magni COSMI Conſilio præcipue fuiſſe vſum. Non neceſſe eſt longius aduocare teſtes, ipſi nobis iudices teſteſq. ſumus. Vanum eſt ab aliis petere, quod ipſi in manibus habemus. Quodſi quanta in eo prudentia & ſapientia fuerit conſiderare velimus, ad ipſa rerum initia oculos, animũq. conuertamus. Proponite quæſo vobis Senenſes facere

re.n. facile poteſtis, qui vel a maioribus veſtris audiſtis, vel pleriq. et ipſi rei gerendæ interfuiſtis; puerum nobiliſsimum quidem, ſed patre orbatum, ſed opibus pene omnibus deſtitutum, a ſuis indigne depreſſum, nihil niſi de quieta tranquillaq. vita cogitantē. Huic Reip. ſuæ Principatus oblatus eſt, ſed turbulentus, ſed timoris, inimicitiarum, inſidiarum plenus. Deterent amici, cognati diſſuadent; mater dehortatur. Exigua retinendi ſpes, facultates nullæ, hoſtes opulentiſsimi. Intus inſidiæ, foris exercitus comparantur. At ſapientiſsimus, & fortiſsimus adoleſcens duriſsima ac difficilima ſibi conditione propoſita, illud omnino futurum proſpiciebat, vt niſi ipſe impoſitum ſibi onus, quamuis grauiſsimum ſuſciperet, patriam cædibus, incendiis, rapinis, ſtupriſq. refertam militum libidine, ciuilibus diſcordiis, mutua ciuium tyrannide, ac tandem alienigenæ cuiuſpiam ſuperbiſsimo dominatu oppreſſam videret, nam eo rei ſpectare exitus videbatur, exteræ vires omnia occupauerant. Hæc quum ſapientiſsime animaduertit, tum fortiſsime exequutus eſt, Maluit enim pericula ipſe omnia ſubire, quàm patriæ ſalutem deſeruiſſe ſibi conſcius eſſe. Itaque diuino quaſi ſpiritu impulſus, & Dei Opt. Max. ope, & auxilio confiſus, a quo eam ſibi dignitatem pro patriæ ſuæ ſalute oblatam quaſi diuinabat, onus ſuſcepit; eo quidem tempore illi præſertim ætati, illiſq. uiribus grauiſsimum; quod tamē deinde compertum eſt, non tantum fuiſſe, quo ipſe multo ſuſtinere grauius non poſſet. Nam eam ciuitatem, quam & turbulentiſsimis temporibus, & peruerſis hominum ingeniis, variiſq. voluntatibus acceperat maxime perturbatam, paucis diebus conſilio ſummo & prudentia reddidit quàm pacatiſsimam. vt comprehendere facile omnes poſsint, hunc & ad eius vrbis, & ad tuſciæ uniuerſę quietem, & ſalutem nobis a Deo Opt. Max. Principem eſſe datum. Quod ipſum tot, tantiſq. & certiſsimis ſignis cōprobatum eſt, ut nemini amplius de ea re liceat dubitare. Nam, vt hybernos flores omittamus, quod ſi uerum fuit, ſignum certe fuit maximum, ſed tamē eiuſmodi, quod & paucis fuerit notum, & quod cuiq. liberum ſit fictum iudicare,

ea per Deum immortalem ſigna reſpiciamus, quæ omnibus
notiſsima ſunt, & luce ipſa clariora quæq; vocare in dubiū
nemo audeat. Quādoquidem ſi nullum eſt periculum, quod
non quottidie vitæ hominis immineat, nihil erit mirandum,
periculum quādoque aliquod innocentiſsimo Duci noſtro
fuiſſe creatum, quando in prauos hominum mores illud in-
ductum eſt, vt quanto quiſq. ſanctius uitam ducat, tanto ma
gis improbos atque inuidos habeat infeſtos. At vero ex corū
inſidiis euadere, id certe miraculi ſimile uideri debet. Nam ſi
ea tātū vitare prudētia noſtra nobis licet, quæ cognita nobis
& aperta ſunt, certe ad ea, quę latēt deuitāda, uix poterit pru
dentia adhiberi. Quoties igitur memoria repetemus, non ſe
mel a ſceleratiſsimis atq; inuidis, imo ab Italiæ peſtibus inte-
gerimi Ducis noſtri vitæ fuiſſe inſidias cōparatas, ipſumq. ex
oībus inſidiis, atq. ex oī ui ereptū fuiſſe atq. ſeruatum. toties
non penitus ſine conſilio & prudentia, ſed potiſsimum diui-
na ope incolumen euaſiſſe intelligemus. Summus namq. ſer
uator, & bonorum cuſtos uim omnem inſidiaſq. omnes &
inimicorum, & inuidorum irritas reddidit, atque. inanes.
Non igitur ipſum & ſapientiſsimum, & Deo gratiſsimum,
eſſe dicemus? Recordamini Senenſes, quoties hæc de Duce
noſtro vulgabantur, quoties eum in maximo aliquo pericu-
lo uerſatum fuiſſe audiebamus, qui erat animus, qui uultus
omnium? quantus mœror, quantus timor omnium mētes
inuadebat? quam frequentia pro eius ſalute uota ab om-
nibus fiebant? Quem igitur ſaluum, conſeruatumq. omnes
maxime volebamus, nūc eo extincto abſtinebimus a lacry-
mis? At quanta deinde cognita eſt eius prudentia in Repub.
adminiſtranda, in nouis legibus condendis, in veteribus uel
corrigendis, vel penitus abrogandis? Nouerat ſapientiſsi-
mus Dux ciuitates & Reſpublicas regi & conſeruari non poſ
ſe, niſi legibus & moribus fuerint optime inſtitutæ. immo le
gibus citius, quā mœnibus eſſe muniendas. Neq. ipſum late
bat exemplis magis, quàm legibus informari conſueuiſſe ho
mines, & coerceri. Habent enim omnes hoc natura inſitum,
vt libentes potius, quàm coacti feciſſe omnia uideri uelint,

Itaq. illud ſtudet potiſsimū, vt imitati potius fuiſſe Principē, ꝙ legibus paruiſſe, & pœnę metu quicquam feciſſe videantur. Quapropter quū innumera pene ſtatuerit nihil umquā ſtatu it in alios, quin idem ipſe princeps obſeruarit. Ac tanta fuit in hac re eius animi moderatio, vt quum ſibi omnia libera, & integra eſſent, nihil tamen præ cæteris niſi honeſtum licere vellet. Quamquam ſi hæc tanta videntur, quanta & omnes prædicant, & quanta certe videri debent, quàm ſapiens, quā moderatum, quàm liberale, quàm magnificum, quàm pium illud erit exiſtimandum? non ſolum ſupplicantibus perduellibus parcere, ſed vltro vt ſupplicarēt admonere, quin etiam obſtinatorum, iratorum, pertinaciumq. liberis, & eorū, quos vel occulte contra vitam & dignitatem ſuam coniuraſſe maniſeſte comperit, & patriam, & fortunas, & honores incolumes conſeruare? Hoc eſt ſe ipſum vincere. Hoc iracundiā cohibere. Hoc aduerſarios iacentes extollere. Hoc Deo, quantum homini licet, ſe ſimilem oſtendere. Hoc ciuium inter ſe animos priuatim, & Principi generatim conciliare. Hoc deniq. eſt vitæ ſuæ non ſua, ſed publicæ, vtilitatis cauſa rationem habere. Hunc Principem non amabimus? non cōplectemur? non admirabimur? qui legum, iuriſq. ſeueritatem pietate, ac benignitate incredibili temperauit: non ꝙ quas condiderat, quibus primus paruerat, quarum conſeruandarum gratia non ſolum veteres confirmauerat, ſed nouos præterea magiſtratus adiunxerat, leges negligeret: ſed quia diligi potius, quàm metui volebat, & ciuium ſuorum vitam & beneuolentiam potius, quàm mortem, & fortunas expetebat. Quo fit, vt non ſolum homines ſumme ſe tam benigno Principi debere ſateantur, ſed vrbes medius fidius ipſæ, & oppida, quinimmo vrbium & oppidorum parietes, & ædificia gratias ei agere geſtiant: quorum pleraq. liberalitatis eius, & magnificentiæ dant teſtimonium. Dum enim & honeſtati, & vtilitati conſulit, ædificia extruit magnificentiſsima, quibus vrbs ipſa, quibus magiſtratuum dignitas honeſtetur: templa inſtaurat, eaq. pulcherrimis aptiſsimiſq. tabulis decorat. Deniq. patriam ſuam aqua longius ducta fon-

tibus, columnis, ſtatuis, aliiſq. id genus rebus in numeris exornat. Nouas urbes Coſmopolim, & Heliopolim terra mariq. cōdit. Paludes ſiccat. Portus conſtituit. Caſtella munitiſsima non ſolū in ditionis ſuę finibus, ſed in ſingulis quibuſq. præcipuis vrbibus ædificat, quibus & imperij fines, & ſingulæ quæq. vrbes ab hoſtiū vi & inſidiis munitiores, ſint, ac tutiores. Verū enimuero quū nullū ſit uiris ipſis pulchriꝰ ornamētū, nullū ſit munitiꝰ ꝓpugnaculū, eorūq. uis aut in rei bellicę ꝑitia, aut in diſciplinarū, & artiū cognitiōe ſita ſit, vtriuſq. rei Dux prudentiſs. habuit rōnē. Quid.n. ad ſuos optimis diſciplinis inſtituēdos vtilius potuit, aut cōmodius excogitari, q̄ nobiliſsima Gymnaſia & Piſis, & in hac veſtra vrbe cōſtituta? Quo viri in oī doctrinæ genere excellētiſsimi, ēt ex remotiſsimis regionibus mercede maxima accerſiti planè indicant, Principē noſtrū liberaliſsimū libenti animo coactos theſauros diſsipauiſſe, vt maxime inſignes doctrina & ſapientia viros theſaurū cogeret præcioſiſsimū. Hoc aūt qualę quātūq. fuit liberalitatis, ac pietatis indiciū? Parū ſibi feciſſe viſus eſt magnificētiſsimus Dux, ſi ſolos doctores magnis premiis ad docedū aduocaſſet: voluit igitur ēt auditores nō minimo ꝑcio coactos & cōductos habere. Nouū certe ac ſuauiſsimum violētię genus, homines ad ſuā ipſorū utilitatē quaſi benignitate cōpellere. Decreuit.n. ut adoleſcētes ex ciuitatib. ditioni ſuæ ſubiectis certo numero coacti, ſeptenis quiſq. annis in Piſano Gymnaſio ſtudiorū, & litterarū cauſſa gratis aleretur. Quid hoc eſt niſi curare, vt unūquēq pudeat nō diſcere, quū tāta benignitate alliciatur ad diſcēdū? Quā q̄ nō ſolos diſciplinis & ſciētiis ꝑditos maxime coluit, ſed pictores quoq. ſtatuarios, & architectos quāti fecerit, eorū ſcholæ q̄ frequētes Florētiæ viſunt, declarat, vt plane appareat, nullū inueniri diſciplinarū artiūq. genus, qđ Ducis noſtri liberalitate, in Etruria præcipue nō vigeat. Iā vero quū in ſuis oppidis & urbibus milites conſcribit, ac peritiſsimos Duces erudiendi cauſſa ſingulis cohortibus aſsignat, non id curat, ut eoſdem optimos milites, ac ſi quando opus ſit, duces optimos efficiat? Addidit leuem quoq. armaturā, & cataphractos, Naualia præterea, triremeſq.

remeſq. extruxit, claſſemq. armauit, ut quoties neceſsitas po
ſtularet, non minus pedeſtribus, quàm equeſtribus copiis, ne
que magis terrâ, quàm mari munitus eſſet. Quibus deinde
pręſidiis, & armis ad Tuſciæ, & pręcipue ad Chriſtianæ Reip.
ſalutem ſemper eſt vſus. Nam quemadmodum oblatum ſibi
patriæ imperium, vt ei quidem præeſſet inuitus, vt vero eam
ſeruaret, libens accepit, ſic eas deinde opes & facultates, vi-
reſq. omnes ad chriſtianorum omnium, ſed potiſsimum ad
Tuſciæ vtilitatem, & conſeruationem habuit paratas. Teſtes
vos eſtis ipſi Senenſ. Patiamini quæſo me hæc paulo altius,
ſed paucis repetere, neq. tā præteritæ moleſtię, quàm felici-
tatis, quę eam conſequuta eſt, recordatio moueat animos ve
ſtros. Teſtes vos eſtis ipſi, qui propter aliquorum inſolentiā,
& arrogantiam, qui quum ęquitate & comitate retinere vos
in officio debuiſſent, temeritate, & ſuperbia ſua a Principe
ſuo, cuius auſpiciis Remp. veſtram diu adminiſtraſtis, abalie-
nauerunt, ad externas opes, externaq. auxilia confugere olim
coacti eſtis. Qua re bellum, immo incendium in Tuſcia ma
ximum excitatum eſt, quo vos in bello afflicti, ac deſtituti,
nec minus ab auxiliaribus, quam ab hoſtibus oppreſsi, non ſo
lum libertatis, ſed etiam ſalutis amiſſa ſpe, maximis in angu-
ſtiis, & miſeriis verſabamini. Hæc quum fieri uideret pius,
atque omniū, qui umquā fuerunt humaniſsimus Dux, quā
uis eius urbis abtineret principatum, cuius ęmulæ aliquādiu
Senę fuerunt, angebatur tamen neque libenti animo ferre
poterat, nullæ enim erant ei ſimultates, nulla erat ęmulatio,
ſed aperto animo, & ſincero, quum alias Reipub. veſtrę opes
ſuas omnes fuerat liberaliſsime pollicitus, & re ipſa etiam prę
ſtiterat, quod in maritimis vęſtris ad Coſas contra Turcas ui
dere pleriq. potuiſtis, tum eo tempore ſaluam eam eſſe maxi
me voluiſſet. Qui uos non ut alienigenas deſpiciebat, ſed
vt Tuſcos, vt eodem genere natos animo, & beneuolentia
complectebatur. Preterea tantum bellum, tam graue, tam in
teſtinum robuſtius fieri, latius indies uagari, & altioribus niti
radicibus pati ęquo animo non poterat. Videbat enim ſi hoc
fieret, quàm non ſolum vobis, ſed ſuis quoque, & vniuerſę
Tuſcię

Tuſcię, atque adeo Italiæ eſſet periculoſum. Itaque quum a Carolo Imperatore inuictiſsimo rogaretur, vt eius belli curā ſuſciperet, diutius rogari non eſt paſſus. Immo non odio, non indignatione aliqua, non priuato aliquo metu, non ſpe ſed vno Senenſium, ac Tuſcorum omnium ſalutis deſiderio impulſus, negotium ſtatim ſuſcepit. Quumq. rem gerere ipſe cœpiſſet, numquam deſtitit, quoad hoſtium copiis omnibus deletis, Tuſciaq. omni pacata, vobiſq. Senenſes reſtitutis, quoniam quod intenderat, quodq. rogatus fuerat confeciſſe ſibi videbatur, reliquorum curam cogitationemq. abiecit, exercituq. dimiſſo, ad ciuilia Reip. ſuę negotia ſeſe totū conuertit, illud interea diligentiſsime curans, vt vos exhauſtos, exinanitos, ac diuturno bello conſumptos commeatu, cibariis, atque id genus rebus omnibus iuuaret. Qui tamē quū nihil ſubleuari uobis videremini, nec in ea pace propter paucorum libidinem, & eorum pene ipſorum, qui alienationis cauſſa fuerant, quam ſperauiſtis quietem inueniretis; cuius tot malis, atque incommodis fracti, ac penitus debilitati facti eratis cupidiſsimi, cœpiſtis vobiſcum ipſi cogitare quomodo malorum aliquem tandem finem poſſetis aliquando inuenire. Quare quum pręſentem vitę conditionem minus probaretis, & pręteritę damna ac detrimenta repeteretis, pręterita, præſentiq. fortuna admoniti, numquam uos optatam quietem inuenturos eſſe ſuſpicabamini, niſi Principem talem nacti eſſetis, cuiuſmodi eſſe Cosmvm Medicem, & veſtro & alieno exemplo commoniti, intelligebatis. Videntes enim eos, qui in eius ditione erant quietiſsimam vitam ducere, & tranquilliſsimam, ac tanti Principis ęquitatem, iuſtitiā, & in ſuos benignitatem attendentes, illorum conditionem libertati ueſtræ vel veſtro ipſorum iudicio anteponebatis. Atque id eo cupiebatis ardentius, quod ſi fieret, non quemadmodum antea, inique, atque indigne oppreſsi, tamen propter Principis abſentiam, locorumq. interuallum, perpeti iniqua omnia cogeremini: immo ſi quid forte grauius accidiſſet ſemper eſſetis eum pręſentem habituri, quo & commodiſsime, & maxima cum fiducia confugeretis. Vota veſtra Deus

Opt. Max. reſpexit non minus, quàm Florentinorum Remp. aliquot ante annis reſpexiſſet, eoq. annuente factum eſt, vt vos, Carolo Imperatore volente, ac pene iubente, & Philippo eius filio Hiſpaniarum Rege memoris gratiq. animi cauſa aſſentiente, COSMVM MEDICEM Reip. veſtræ Patronum, Principem, Ducemq. delegeritis. Qualem deinde vitā vixeritis, quàm ocioſam, quàm quietam, & ab omni perturbatione penitus alienam, veſter luctus eiulatuſq. declarat. Qui quum pacis, tranquillitatis, & ſalutis veſtræ amiſeritis autorem, ita ſqualetis, ita afflictamini, vt ſqualloris, & afflictationis finem, neque ſperetis, neque ſtudeatis, inuenire. Adhuc .n. credo memores eſtis pulcherrimi illius & maximi facinoris: quod niſi fuiſſet maritima veſtra vaſtata penituſq. eruta euerſaq. videretis. Nam Turcarum inſidioſiſsima claſſis dum per fœderis & amicitię ſimulationē per maria veſtra vagatur, & Populoniam, quam ſine ullo præſidio eſſe putabat, capere intendit, illud interea ſtudet, vt maritimas regiones omnes, tam ueſtras, quam cuiuſcumq. imperio ſubiectas populetur, ac vaſtet: neminē .n. qui CHRISTVM reuereatur et colat, amicum habet: neque fœdus frangere ſibi videtur, ſi damna vel fœderatis inferat chriſtianis. At Chiapinus Vitellius re cognita ſimulatq. deſcendiſſe eos accepit, Italū Germanūq. militē in inſidiis collocat: eoſq. fidentius incedētes, & nihil tale opinātes adoritur, & in fugā verſos cędendo perſequitur, vt vix mare perſequentiū vim atque impetum potuerit cohibere. vbi pauci & ij quidē ſaucij a triremibus ſuis excepti, effugerunt: quo facto & maritima periculo liberata & maria hoſtili claſſe purgata fuerunt. O nos vere felices & beatos, quibus tam prudentem, tam iuſtum, tam benignum, tam magnificum, tam pium & religioſum Principem contigit ſortiri, & O certe beatiſsimos niſi ademptus tam cito nobis fuiſſet. Poſſem Senenſes, atque omnium conceſſu poſsē huic laudationi finem imponere. Nam quæ huc uſque tacta ſunt, non modo ſunt ad gloriam ſatis, ſed tāta certe ſunt, quibus nullius vel auidiſsimi animus plura cupere, nec maiora poſsit. Verumtamen quemadmodum nihil verendum eſt,

ne

ne aſſentationis gratia quicquam videar finxiſſe, ſic illud eſt maxime cauendum, ne maiorem geſtorum ſuorum partem Sereniſsimo COSMO videar inuidiſſe. Non quòd hęc ipſe curet, qui dum vera felicitate, & diuino fruitur conſpectu, deſpicit, ac pro nihilo cętera omnia ducit, Sed quoniam parum æqui æſtimatores eius geſtorum uideremur, ſi quę multo maxima reſtant ſilentio prætermitteremus. Etenim quum gloriæ curſus ſit ſempiternus, atque is non vitæ breuitate, ſed rerum geſtarum magnitudine, & copia definiatur, iniquum certe eſſet aliquid reticere, quod alicuius gloriam poſſet augere. Quamuis igitur magna & pręclara ſint, quæ Magnus COSMVS pro patria, & pro Tuſciæ ſalute adminiſtrauit, nihilo tamen inferiora, neque obſcuriora ſunt, quę pro Chriſtiana Rep. & religione ſæpius geſsit, quæ cuiuſmodi ſint quæſo attendite, vt ex eius erga Chriſtianam religionem pietatis magnitudine, quanta in eo viro, & Duce iactura facta ſit intelligatis. Philipp' Aeſsiæ, Princeps, vna cũ reliquis Principibus coniuratis Lutherianorum partes ſuſceperat, maximoq. exercitu comparato omnia penè circa Rhenum loca occupauerat. Pontificem, CHRISTIQ. Vicarium ridebat: Imperatorem inuictiſsimum contemnebat: omnibuſq. ueram religionem colentibus, præcipue autem Italiæ, ac Romæ cædes, incendia, cathenas minabatur. Tantus erat clamor, ſtrepitus, fragor. Tanta bellicorum tormentorum tonitrua imitantium vis, vt cœlum ruere penitus videretur. Carolus. Q. nunquam ſatis laudatus Imperij & religionis cauſſa ſuſcepta exercitum colligit, ſæuiſsimos, atque immaniſsimos hoſtes fundit, ac delet. Quo in bello quantus fuerit Sereniſsimi COSMI peditum, equitumq. uſus neminem ignorare hiſtoricorum ſcripta patiuntur. Sed ſi quis forte cupiat audire, Adeſt vir ſumma pietate, ac fide Illuſtriſs. Federicus Barbolanius, cui ob ſpectatam eius probitatem & fidem, & Reipu. veſtrę adminiſtratio, & res bellica omnis commiſſa eſt: in quo viro tanta eſt iuſtitia, æquitas, & comitas, vt eum merito tãquam numen aliquod colatis omnes atque obſeruetis. Ab hoc ut geſta ſunt omnia vnuſquiſque poterit accipere, qui

in eo bello nõ interfuit ſolum,ſed prȩfuit. Nam Dux nôſter quamuis non ſatis adhuc rebus ſuis fideret, & hoſtes ſuos captare,atque expectare occaſionem videret,publicam tamen vtilitatem priuatis commodis antepoſuit: atq. non ſolum pedites,ſed Rodulfum quoq. Ballionium cum equitatus auxilio ad Carolum miſit. Quantum hoc eſt? ſuum & Reipub. ſuæ periculum negligere,vt Chriſtianæ Reip.laborãtis ſubueniat? Solimanus maximo,ac pene innumerabili exercitu confecto Maximilianum aggreditur, ut quemadmodum antea reliquis oppidis & vrbibus,ſic tunc Vienna ipſa, & Regia ſpoliaret. Viuit adhuc,& mœrens quidem viuit tanto Ducȩ ac Principe priuatus Aurelius Fregoſius,qui eo cum delectis militibus miſſus eſt. Hic teſtificari poteſt quantopere Imperij,& Chriſtianȩ Reipu. cauſſam maximus, & religioſiſſimus COSMVS ei commendarit. Aloiſius Borbonius religionem ſimulans,ducem ſe Vgonianorum profitetur,bellum, ac ſeditionem in Galliam concitat,Regem nihil tale opinantem per inſidias adoritur. Et certe haud ſcio an vmquam temporibus noſtris maiori in periculo Chriſtiana Reſp. uerſata ſit. At magnus noſter Dux quum animaduertiſſet bellum ab Vgonianis contra religionem excitari, Gallorum Regem, quem non multo ante pecunia iuuerat,tunc religionis cauſa multo magis cenſuit adiuuandum. Itaque fortiſſimas aliquot ſuas legiones illuc miſit,quibus Sfortiam Sanctȩ Floræ Comitẽ pfecit,quarũ egregiã in eo bello operã fuiſſe,& ab iis initium victoriæ factum eſſe, iã ex eo tẽpore conſtanti fama vulgatum eſt. Hæc Senenſes non glorioſa? non laudabilia ſunt? non religioſa? nonne quemadmodum laudes, ſic etiã lacrymas cumulant,atque adaugent? Nonne Regem Gallorum tanti beneficij eſſe memorem? nonne eius vicem dolere,nõne uel mortuo gratias adhuc agere arbitramur? Quid? Maximilianum & beneficio maximo affectum, & affinitate coniunctum,nonne id memoria ſæpius repetere? non COSMVM, ſi maxime fieri poſſet, viuere ad huc vellȩ exiſtimamus? Carolus Imp. nunc vere feliciſſimus (videre mihi eum videor Senenſes) factus huic obuiã,manu apprehenſum exoſculatur,

ſculatur,lætus,quòd eum ex hiſce erumnis in Cœleſtem patriam remigraſſe uidet, ſubtriſtis, quòd Philippum filium Cosmi Medicis Conſilio priuatum dolet. Quumq. multis ei nominibus gratias agat,nam & alia multa,& maxime oportuna in Inſubriam,atq. in Liguriam auxilia ſibi ab eo miſſa commemorat,tum etiã illud addit,non ſe eſſe oblitum,quantum & ſibi,& Chriſtianæ Reip.profuerit: quum ipſe ad procellæ illius Chriſtianis omnibus maxime infeſtæ uires frangendas,ad Dragutum Archipyartam ſæuiſsimum opprimendum,ad Aphrodiſium expugnãdum nauigaret. Quo tempore Magnus noſter Dux Iordanum Vrſinum claſsis ſuę prefectum ei comitem adiunxit. Hinc Melitam ſimul reſpicientes;Solimanum eam quoq. inſulam ſub ditionem ſuam redigere conantem Philippi Auſtriaci claſſe, quam tamen Chiapino Vitellio duce Sereniſsimi Cosmi triremes comitabantur, magno cum dedecore & damno uidẽt eſſe reiectũ. Inde in Ambracium ſinum uertentes oculos, maximum illũ, triũphũ,inſignẽ illã victoriã,(qua vtinã uſiſuiſſent chriſtiani)contemplantur. Hic lętatur Carolus filio ſuo tantã victoriã a Deo Opt.Max. fuiſſe conceſſam. Lętatur Cosmvs videns duodecim triremes ſuas,partim Pontifi.Max.atq. ſanctiſsimi partim ſuis ipſius auſpiciis in eo prelio pro Chriſtiana Rep. fortiſsime decertãtes. At vero quũ ſe ipſos reſpiciunt, & gloriã,in qua poſiti ſunt,diligentius intuentur, contẽnunt hæc cęteraq. humana omnia,& leuia,penituſq. inania exiſtimãt, & niſi ea ratione reditum ſibi in veram patriam cõfeciſſent, vixiſſe eos pœniteret. Videtis iam, credo, Senenſes quam ſit magnũ & difficile Sereniſsimũ Cosmvm pro meritis laudare; videtis quã ſit graue,& laborioſum tantum Ducem dignede plorare. Nam ſi quę a me inculte & paucis tacta ſunt, ornata & longa oratione fuiſſent explicanda, ſi tantarum rerum autor quantum res, & iactura poſtulat lugendus eſſet; Quod eſſet tempus tam diuturnum? quæ tãta dicendi copia? quæ tanta lacrymarum uis,quę tantę rei magnitudinem poſſet exęquare? Sed o me immemorem,o me potius demẽtẽ. Iam video quid ęgritudinis, quid doloris magnitudo poſsit,

 perſtrin-

perſtringit ſenſus, mentemq. obtundit, vt ſæpe etiã quę ob oculos poſita ſunt cernere nõ liceat. Parcite, obſecro vos, fortiſsimi, atq. honeſtiſsimi equites. Salutare illud ſignũ, quo Diui Stephani auſpiciis inſigniti eſtis, admonuit me. Video mœrorem veſtrum, ſordeſq. lugubres, itaq. nihil dubito quin dolori meo aliquid concedatis, dum veſtri uobis doloris conſcij eſtis. An tãtũ magnificentię, pietatis, religionis ſignũ prætereundũ fuit? Claſſem habebat COSMVS MEDICES inſtructã, atq. paratam, neque milites deerant. Verum prudentiſsimus Dux rem certe maximam, & pręclariſsimam excogitauit, veſtrũ fortiſsimi, ac religioſiſsimi, equites ordinẽ inſtituit: quẽ quidem cæteros omnes breui ęquaturum, vel ſuperaturum potius, initium ipſum poteſt eſſe argumento, uoſq. chriſtiano inſigni voluit eſſe inſignes, & a Diuo Stephano cognomẽ habere, vt vtrũq. intuẽntes, pro vera gloria, & pro Chriſtiana religione & Rep. nullos labores, nullaq. pericula reformidãtes, vos ipſi eius claſsis fortiſsimi & promptiſsimi eſſetis & milites, & duces: neq. vllo vmquam loco, aut tempore religionis noſtrę hoſtes quieſcere pateremini. Hęc quanta ſint, ſi quis forte non intelligit, Pium Q. Pont. Max. atq. ſanctiſsimum cõſulat, qui quanti hæc fecerit, vel ex eo patere cuique põt, ꝙ COSMVM MEDICEM, propter eius in Chriſtianã Remp. promerita decreto ſuo Sereniſsimũ, & Magnum Etruriæ Ducem voluit appellari. Hunc nos lugemus extinctum, hunc deploramus, huius cauſſa in ſquallore, & mœrore iacemus omnes, hinc ploratus, & eiulatus undiq. exaudiuntur, hinc plãgore & lamentatione omnia complentur. O afflictam Etrurię fortunam. Ecquis tenere lacrymas poterit? Equidem perpetuas mihi dari lacrymas uellem, ut perpetuo Ducem noſtrum lugendo oblectarer. Ex quo dum uiueret tot tãtaſq. cæpimus vtilitates & commoda, vt eo etiam mortuo adhuc vigeant: non ante interitura, quàm viuere & eſſe homines deſierint. Quæ quidem quum per ſe omnia maxima ſint, illud certe, quod a me in præſentia recenſebitur, omnium, quæ vel ſupra dicta ſunt, vel dici aut, excogitari pręterea poſſent (niſi is contra naturæ inſtitutum vixiſſet immortalis) multo

eſt maximum. Hic eius prudentia, hic eius in ſuos pietas, hic eius nulla dominandi cupiditas, niſi communis vtilitatis cauſſa cognoſcitur. Sereniſsimus COSMVS, id quod meminiſſe omnes poteſtis, multos iam annos maxima cum iuſtitia, ęquitate, benignitate, pietate ita rexerat Etruriam, vt nihil ad ſummam eius prouinciæ tranquillitatem, ac felicitatem deſiderari poſſet. Nulli amplius erāt hoſtes, quieta erant omnia, & pacata. Deniq. ea erat Ducis noſtri conditio, vt (quod vix ſperare homini licet) inuidiam ſuperaſſe videretur. contēnebat fortunæ impetus, nempe qui eius vires ita domuerat, vt eam ſub virtutum ſuarum imperium iam diu ſubiunxiſſet. Quamobrem quum ſe natum eſſe hominem ſciret, nihilque ardentius cuperet, quàm Tuſciam ſuam perpetuo tranquillam, beatamq. videre, illud etiam intelligebat, nihil ad Rerump. felicitatem poſſe aptius excogitari, quàm ſi ab optimo Principe adminiſtrentur. Neque ipſum fugiebat, vt qui ſuos omnes plane cognitos & perſpectos haberet, quale Sereniſsimi FRANCISCI filij ſui adoleſcentis optimi & humaniſsimi eſſet ingenium, videbat igniculos, & inſita in eo virtutū ſemina plurimis iam ſignis indicare, non multo poſt eſſe ad frugem peruentura. Nihil igitur dubitabat, quin ſui ſimilis Princeps eſſet futurus. Verumtamen vt ſemina illa quę ſatis per ſeſe valida erant, exercitatione aleret, prudentiamq. adoleſcentis optimi perficeret, paulum ipſe a Reip. gubernaculis receſsit, filioq. ſuo regendæ ac moderandæ Etruriæ poteſtatem, quaſi quaſdam tradidit habenas: vt is eundem haberet parentem, & præceptorem, & prudentiſsimi parentis veſtigia perſequens, ita aſſequeretur, itaq. in iis inſiſteret, vt ea deinde deſerere nec vellet, nec poſſet. Quam prudens fuit hoc conſilium? quàm Tuſcię omni commodum, & ſalutare? Sapientiſsimus COSMVS de animo filij nihil dubitabat, ſed a quo nam fuit æquius filium, quàm a patre Reip. regendę rationem edoceri? Quemue fuit æquius filium erudire quàm patrem? & eum quidem patrem, qui prudentiam alios docuerat? Quamuis enim aſsidue ſtuderet COSMVS prudentiſsimos apud ſe habere viros, quorum conſilio uteretur,

tamen tanta erat eius viri prudentia, vt poſſet ipſe conſiliũ dare aliis verius, quàm vt deberet alios conſulere. Atqui tanta in eo modeſtia fuit, vt aliorum ſententias libenter audiret ſuaq. ipſe aliis conſilia communicaret, tantumq. ingenio valebat, vt ex optimis quod maxime eſſet optimum ſemper deligeret. Quare viros illos, quos & prudentiſſimos, & fideliſſimos aſciuerat, multo prudentia ſua prudentiores faciebat, nemoq. apud eum vixit, qui non ab eo prudentiſſimus eſſe didicerit. Viuunt adhuc viri optimi & prudentiſſimi, quorũ ipſe opera in rebus quibuſq. maximis utebatur, qui quanta fuerit eius prudentia, quâq. ab eo fuerint ipſi, non ſolum adiuti, ſed pene dicam inſtituti, teſtimonio eſſe apud omnes poſſunt. Sed hæc vt nota omittamus. Sapientiſſimus igitur Dux, vt maxima cũ ſapientia ſemper adminiſtraretur Etruria, filium ſuum ſapientiſſime ipſe inſtituit, vt ſibi non imperij ſolum, ſed etiam virtutum hęres ſuccederet, neque ipſum ſpes & opinio feſellit. Atq. hoc in tantis malis vnum ſolatium relictum eſt. Quoties enim Sereniſſimum FRANCISCVM MEDICEM Magnum Etruriæ Ducem ſecundum intuemur, toties Sereniſſimi eius patris reſpicimus imaginẽ: vt in FRANCISCO uere COSMVS viuere adhuc, & ſpirare videatur. In quo Sereniſſimus COSMVS & ſuæ & Etruriæ quieti plurimum conſuluit: ſuæ quidem ꝙ uel propterea lætiſſimus ex hac vita deceſſit, quia virtutum, actionumq. filij ſui multos annos is ipſe ſpectator, & autor, non quemadmodum reliqui Principes dubiam de eo ſpem, ſed certiſſmam eius vitæ, uirtutumq. ſcientiam ſecum abſtulit. Noſtræ vero, quòd qui morte ſua, id quod neceſſe fuit, lugendi nobis cauſam dedit, is ipſe prudentia, & ſapientia ſua luctus finiendi factus eſt autor. Quippe qui eum nobis Ducem reliquit, cuius regendorum populorum rationem viuo adhuc eius parente experti, dubitare non poſſumus, quin ſapientiſſimi patris ſapientiſſimum filium Ducem habeamus. Quare Sereniſſimi COSMI memoriam beneuolentia colentes ſempiterna, eius interea filium reuerebimur, & obſeruabimus, tum vt aliquam, parenti mortuo gratiam pro tantis beneficiis referamus,

mus, cui nihil hoc gratius facere poſſumus, tum ut Sereniſsimus FRANCISCVS (quod præcipue curare noſtrum eſt) non alio nos erga ſe animo eſſe intelligat, quàm quo erga COSMVM patrem eſſe cognouit. Immo tanti eum faciemus, quanti & COSMI filius, & a COSMO, & a Deo oblatum munus faciendum eſt. Neque minorē, quàm noſtræ ipſorū, eius vitæ & ſalutis curam ſuſcipiemus. Sic enim quod debemus & Deo & Principi noſtro perſoluemus Et Sereniſsimo FRANCISCO MEDICE Magno Etruriæ Duce ſecūdo Remp. adminiſtrante tutam, quietam, ſelicemq. vitam ducemus & Beatam.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

NIL CANDIDIUS
F